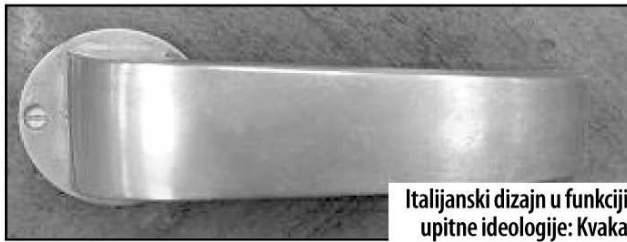

Izložba „T“ umetnika Rosele Biskoti i Kevina van **Kvaka za otapanje**

Beograd - Na koji način značenije i ideologija koju neko zdanje treba da vizuelizuje u režimima kao što je fašizam, mogu ili treba da se razviju, preobrazu i reinterpretiraju u drugom istorijskom razdoblju, jedno je od pitanja koja postavlja istoričarka Stefani Pilat pred „Kvakom“, jednim od zajedničkih radova umetnice Rosele Biskoti i umetnika Kevina van Braka, čija se izložba pod nazivom „T“ otvara večeras od 19 sati u Salonu Muzeja savremene umetnosti. Ku-

Italijanski dizajn u funkciji
upitne ideologije: Kvaka

stosi izložbe su Vladimir Vidmar i Zoran Erić, a ona će posle Beograda biti predstavljena u Galeriji ŠKUC u Ljubljani.

Kvaka u istoimenom radu, koji razmatra istoričarka umetnosti Pilat, biće i doslovno u Salonu. Posetioci izložbe moći će posredstvom nje da otvaraju i zatvaraju vrata u ovom izlagačkom prostoru baš kao što mnoga druga vrata u svojim istraživačkim pohodima pronalazi ovaj umetnički par. Što se „Kvake“ tiče, osim što je odlikuje kvalitetan italijanski dizajn, za nju se vezuje kontroverzna priča i transformacija usled temeljnog umetničkog rada. U konkretnom slučaju, početna tačka istraživanja Biskoti i Van Brak je

Tajno dugme generalisima Franka

U razgovoru sa Zoranom Erićem govorili smo o tome kako su različiti politički moćnici imali više stolova na kojima su potpisivali značajne odluke a jedan od njih imao je pikantan detalj. Naime, Frankov sto je imao skriveno dugme koje bi generalisimo koristio da se oslobodi posetilaca koji su mu dosađivali na sastancima. Pritiskom na dugme on bi pozivao ađutanta koji bi dolazio i diskretno saopštavao gostu da generalisimo Franko ima neodložne obaveze i da mora da ide.

bila arhitektura iz doba Musolinijeve diktature, rasuta širom teritorije Italije. Umetnici su dokumentovali građevine iz tog

jeve materijala - boju ili linoleum, nanete u drugim istorijskim periodima. Kada su se vrata ponovo ukazala u svom autentičnom izgledu, nakon umetničko-restauratorske intervencije, postavilo se pitanje kako estetika tog naročitog dizajna prenosi ideološke poruke fašističkog perioda. Ili iz daleko manje ekstremnijih režima.

„U seriji projekata pod naslovom ‘Posle četiri rotacije A, B će napraviti jednu revoluciju’, Biskoti i Van Brak su počeli da se bave kontekstom postsocijalističkih zemalja te procesa i pratnih efekata ‘otapanja’ njihove ideologije“, kaže Zoran Erić.

perioda - od kojih su neke bile napuštene gotovo šezdeset godina - i pratili njihove transformacije. „Kvaka“ je jedan od ishoda tog projekta fokusiran na

■ Proces topljenja metala sugeriše kraj jednog režima ili jedne ideologije, jer se skulpture koje su bile njena reprezentacija često uništavaju i prodaju kao „staro gvožđe“

vrata koja je Dio Ponti dizajnirao specijalno za palatu Ufici u fašističkoj četvrti EUR u Rimu. Umetnici su na tom lokalitetu našli Pontijeva vrata, ponovo su sastavili delove i uklonili sve slo-

On objašnjava da se njihov umetnički pristup sastojao u prenošenju postojećih figurativnih skulptura iz socijalističkog perioda u minimalističke objekte u istom materijalu, iste težine,

Braka od večeras u Salonu Muzeja savremene umetnosti u Beogradu

ideologije

istorijske reference i imena. Taj složeni odnos pokreće pitanje kako simbolizovati istoriju u obe skulpture - originalnoj figurativnoj i minimalističkoj referentnoj kopiji. Proces topljenja metala sugerise kraj jednog režima ili jedne ideologije, jer se skulpture koje su bile njena reprezentacija često uništavaju i prodaju kao „stare gvožđe“.

„Taj tekuci projekat sastoji se od serije radova koji preispituju

„Josip Broz Tito“, koji je realizovan u okviru međunarodnog projekta Nevidljivo nasilje 2014.

„Umetnici su napravili sedam skulptura u obliku kocki čiji su materijal i težina referisali na seriju od sedam portreta u bronzi Josipa Broza Tita jugoslovenskog vajara Antuna Augustinčića (1900-1979). Umetnik iz Beograda, Dragan Srdić, našao je na otpadu razbijene Augustinčićeve skulpture i is-

Kako estetika tog naročito dizajna prenosi ideološke poruke fašističkog perioda ili daleko manje ekstremnijih režima

odnos između istorije, spomenika i reprezentacije. Od početne serije skulptura, u Beogradu i Ljubljani biće predstavljene sledeće: Karl Marks (Muzej istočnonemačke službe državne bezbednosti „Štazi“, Berlin), Vladimir Lenjin (Muzej istočnonemačke službe državne bezbednosti „Štazi“, Berlin), Aleksej Stahanov (Dom kulture, Moskva) i Industrija i izgradnja (Zeleni most, Vilnius)“, kaže Erić. On podseća da je beogradska publika imala ranije priliku da vidi rad iz te serije naslovljen

koristio ih za instalaciju koju je prikazao na izložbi 'Čas anatomije' u Kulturnom centru Beograda 2000. godine. Referišući na Srdićev rad, Biskoti & Van Brak ističu važnost umetničkog posredovanja i kontinuiranog promišljanja pitanja pamćenja i identiteta koji postaju čin pregovaranja kroz sam rad i saradnju sa lokalnim umetnikom“, započinje Erić.

„U narednom istraživanju u Beogradu umetnici su prikupljali informacije za rad iz serije 'Zvezda', koji se zasniva na ma-

Zašto „T“?

Enigmatični naziv izložbe, slovo T, može da se iščita kao simbol kako s lingvističkim tako i s vizuelnim značenjem, navodi Zoran Erić u tekstu izložbe: „U prvom slučaju, on predstavlja sled značajnih reči koje na engleskom jeziku počinju slovom T i označavaju koncepte koje Biskoti & Van Brak koriste u zajedničkom radu. Time (vreme), Transformation (transformacija), Translation (prevođenje), Totalitarianism (totalitarnost), Together (zajedno), itd. S druge strane, T je vizuelna predstava stabla čije se dve grane individualnih praksi umetnika razvijaju i rastu iz zajedničkih istraživačkih projekata.“

terijalu i težini zvezde petokrake uklonjene 21. februara 1997. godine s kupole zgrade Skupštine grada Beograda. Te godine opoziciona koalicija Zajedno pobedila je na izborima za Skupštinu grada Beograda. Simbol dvoglavog orla koji je uklonjen 1947. godine ponovo je postavljen na vrh zdanja. Zvezda se sada nalazi u zbirci Muzeja istorije Jugoslavije, gde ju je pokojni premijer dr Zoran Đinđić lično doneo pošto je demontirana. Taj rad je kasnije izveden u Holandiji, i po prvi put će biti prikazan u Beogradu“, kaže Erić. „Samo“ u tom radu neće se videti zvezda, nego gola šipka.

Van Brakov najrecentniji rad - Titov radni sto - koji je takođe zasnovan na višegodišnjem istraživanju u Beogradu biće izlo-

History is made of different shades of grey (2011-ongoing)
Adolf Hitler (3.5 x 1.5 x 0.78) Mao Zedong (1.5 x 0.75 x 0.8) Richard Nixon (2 x 1.5 x 0.78) Joseph Stalin (1.6 x 0.8 x 0.78)

Intervencijom, originalni stolovi izmeštaju se u umetnički kontekst kao skulpture koje su izgubile svoju funkcionalnost i reprezentaciju moći koju su originalni posedovali

žen u istoj prostoriji sa originalom u Kući cveća a deo je autorovog projekta „Istoriju čine različite nijanse sive boje“. Erić objašnjava da se projekat sastoji od rekonstruisanih kancelarijskih stolova uticajnih i često kontroverznih nekadašnjih svetskih lidera kao što su Hitler (zajedno sa slavnim globusom koji je stajao u njegovoj Rajh-kancelariji),

Staljin, Mao, Nikson, Musolini, Franko, i sada Tito.

„Umetnik je napravio gotovo identičan sto zasnovan na merenju originala. Jedina razlika je u tome što su stolovi izrađeni od drugih materijala u odnosu na originale, i presvučeni poliureom, što im daje gustu, sivu gumastu površinu, i vizuelno objedinjuje čitavu seriju. Takvom in-

tervencijom, originalni stolovi izmeštaju se u umetnički kontekst kao skulpture koje su izgubile svoju funkcionalnost i reprezentaciju moći koju su originalni posedovali. Međutim, priče ispletene oko tih stolova i dokumenata koji su potpisani na njima imale su veliki uticaj na globalnu politiku, i oblikovale su jednu istorijsku epohu. Simbolička poruka uniformisanja stolova u različite nijanse sive boje izvedena je iz priče o globusu sa Hitlerovog stola, gde su sve zemlje na svetu prikazane u istoj nijansi sive, a preko njih je ispisana reč 'Nemačka', naveo je Zoran Erić. **A. Čuk**